

ע"פ 23079/2001 - גקי מור, אבניר שפיר, דليس 2001 בע"מ, י.ש. הmobiliems בע"מ, א.ד. נתיבי המרכז בע"מ נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעערורים פליליים

ע"פ 15-09-23079 מор (אסיר) ואח' נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט בכירה ברלינר - אב"ד

כבוד השופט, סגן נשיא ג'ורג' קרא

כבוד השופט אסתר נחלייל חיאט

המעעררים 1. גקי מор (אסיר)

2. אבניר שפיר (אסיר)

3. דלייס 2001 בע"מ

4. י.ש. המobiliems בע"מ

5. א.ד. נתיבי המרכז בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד אהרון בן שחר ועו"ד תמייר חז

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד עילית פאלוך ועו"ד כנרת מор

פסק דין משלים

1. כתוב האישום בתיק זה אווח שני פרקים כאשר כל פרק מורכב ממספר רב של אישומים. 6 מבין הפרקים (הכוללים יחד 26 אישומים) מתעדים פעילות עבריתנית נרחבת ושיטתיות בתחום עבירות המס למיניהן - עבירות על חוק מע"מ וכן עבירות על פקודת מס הכנסה. הפעולות בוצעה על ידי המערערים 1 ו- 2 וכן על ידי מספר חברות שבאמצעותם פועלו.

הפרק השביעי שונה באופןו. מדובר בעבירות סחיטה באיזמים ונסיון לסתירה באיזמים המפורטים באישומים השונים שבפרק זה.

מצין מייד כי בסופה של יום הורשע המערער 1 בפרק זה גם בשתי עבירות של שיבוש מהלכי משפט שלא נטען בכתב האישום.

כהurret פתיחה ועד שאנו מגיעים להתייחסות מפורטת יותר לעובדות כתוב האישום, נאמר כי מדובר בכתב אישום חמור, שכמותו לא נתקלים בתים משפט, גם ככלא שהתחום הפלילי כלל, ותחום עבירות המס בפרט הוא לחם חוקם, ואשרינו שכך.

2. אלו בקצורה העובדות הרלוונטיות, העולות משבעת פרקי כתב האישום, אשר נקבעו בסופה של יוםquam נמצא ע"י בימ"ש קמא.

המערערים 1 ו- 2 הם אחים. בשנים הרלוונטיות 2007 - 2012 עסקו בהשכרת ציוד מכני לעבודות עפר ופיתוח, ופעלו באמצעות 3 חברות (המערערות 3 - 5). בכלל שלושת החברות היו המערערים מנהליים פעילים.

לגביהם שותים מהחברות (دلיס 2001 בע"מ ו.ש. המוביילים בע"מ) דאגו לרשום אחרים כבעליה של החברה. בחברה השלישית, א.ד. נתבי המרכז בע"מ - היו רשומים שני המערערים כמנהליהם, מערער 1 כديرקטטור ומערער 2 כמנהל, אולם בעקבות מידע על חקירה שנפתחה במשרדי פקיד שומה ביקש מערער 1 להימחק מרישומו כديرקטטור בחברה.

3. הפרק הראשון מתעד הוצאה חשבונות פיקטיביות לעוסקים שונים, דהיינו חשבונות המתעדות עסקאות שלא נעשו. סך הכל נטען בכתב האישום כי מדובר בסכום של כ- 95 מיליון ש"ח. נעיר כי הסכום שננקבו כמשמעות הדין הוא 86 מיליון ש"ח. בתמורה קיבלו המערערים את סכומי המע"מ שננקבו בחשבונות וכן עמלות נוספת. בכך העילמו מס וסייעו לאחרים המקווים להעלים מס.

העברות שייחסו למערערים בגין האישומים בפרק הראשון הן עברות על פי חוק מע"מ - סעיף 112(ב1) בלבד עם סעיף 112(ב2).

בפרק השני מדובר על אותה פעילות, הפעם בהיבט של פקودת מס הכנסת, בהפיכם את החשבונות הפיקטיביות פעלו המערערים בכוונה לאפשר לאחרים (מקבלי החשבונות) להתחמק ממס ואיפשר להם להכין רשותות כזבות לצרכי תשלום מס הכנסת. העברות שייחסו להם בפרק זה הן על סעיפים 220(4) לפקודת מס הכנסת וכן 220(5) לפקודה.

4. בפרק השלישי ואריאציה נוספת במשפט עברות המס. בדו"חות שהוגשו למע"מ ניכו המערערים 1 ו- 2, כל פעם באמצעות חברת אחרת מבין המערערות 3 - 5, מס תשומות, מבלתי שהיא להם מסמך כדי המאפשר זאת.

המערערים רשמו בדו"חות סכומים סתמיים ובודדים ללא תיעוד המאפשר זאת כאמור. הסכומים שנרשמו היו קרובים למספר העסקאות שננקבו, אף אלו סכומים בודדים וסתמיים באופן שהסכומים כמעט התקזו זה מול זה, כך שהמערערים כמעט לא היו חייבים בתשלום.

עוד הטעפות של אותה התנהלות ענינה בהגשת דו"חות כזבים המתעדים הוצאות כזבות כדי לצמצם ככל האפשר את סכום הכנסת החייבת במס.

5. הפרק הרביעי מתעד את התעלמותם הגורפת והבוטה של המערערים 1 ו- 2 מניהול ספרי חשבונות או כל רישום אחר שהוא עליהם לנחל הן מכוח חוק מע"מ והן מכוח פקודת מס הכנסת.

הפרק חמישי אף הוא שיר ל" משפט" עברות המס, אולם בזיהוי אחרת. למערער 1 מספר נכסים נדל"ן אותם השכיר, וגביה שכר דירה. באופן לא מפתיע (לאור התנהלותו הכלכלתית) - לא דיווח המערער 1 על הנכסים

שබיעותם אומרים כאמור השכיר, ובכך עבר 5 עבירות על סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

בתחומי עבירות המס (שאין רלוונטיות לעניין היקף הנזק שנגרם לאוצר המדינה), מצטרפות העבירות באישומים הרבייעי והשישי שעוניין אי ניהול ספרים ויזוף פנקסי חשבוניות, ומהיקת רישום כדירקטורי.

אם לא די בכל עבירות המס עד כה, בא אישום השביעי ומוסיף בדבר (הפעם באשר למערער 2). המערער 2 זייף כרטיס ל Kohl על שם חברה שעמה הוא למערערת 4 קשיים וזאת כדי להימנע מתשלום מס.

. 6. בתגובה לאחת העתירות שהוגשו בתיק זה, צינה המדינה כי לעניין הנזק שנגרם לאוצר המדינה מתכנסות עבירות המס תחת 4 ראש פרקים:

א. כ- 13 מיליון ₪ קרן המע"מ הנובע מהחשבוניות הפיקטיביות אותן הפיצו (פרק ראשון).

ב. מס הכנסה על عملות שקיבלו תמורת החשבוניות הפיקטיביות בגובה המע"מ וכן מס הכנסה על שכר הדירה (פרק שני וחמישי)סה"כ 9 מיליון ₪ קרן.

ג. מס הכנסה, בגין הוצאות כזבות עליהם דיווחו המערערים בדו"חות השנהים כ- 3.5 מיליון ₪ קרן מס (פרק שלישי).

ד. תשומות כזבות אותן דרשו המערערים בדו"חות החודשים למא"מ כ- 8 מיליון ₪ קרן מס (אף זאת בפרק השלישי).

היקף הנזק שנגרם לאוצר המדינה בסופו של יום כתוצאה מעשי המערערים תפס נפח רב בטיעוני הסנגgoria. הטענה שאולי ניתן להגדירה כטענה מרכזית, הייתה כי למעשה לא נגרם כל נזק לאוצר המדינה בהתחשב בכך שמקצועי החשבוניות הפיקטיביות החזרו את מלא סכום המע"מ העולה מהחשבוניות, והרי לך הטבת נזקה של המדינה במלואו.

מעבר לנדרש, כביטוי להכרתם בנסיבות מעשייהם ובעיקר כדי לסיים את הפרשה, היו המערערים מוכנים להחזיר פעם נוספת סכום המע"מ, קרי 13,000,000 ₪, אלא שהמדינה הציבה קשיים בדרכם וסרבה לספק להם נתונים רלוונטיים ועל כן בסופו של דבר, לא הווער סכום זה לידי המדינה. נחזר לנו שאזה בהמשך.

. 7. כאמור, הפרק השביעי הוא "אופרה אחרת". המערער 1 בונה בניית לא חוקית. משננקטו הליכים לרבות הוצאה צו הריסה בגין בנייה זו, איים המערער 1 ביחס עם אחר, על פקח הוועדה המקומית והפיחדו אותו. האיום הם מפורשים, בוטים וככלו אינם ברצח, שלא לדבר על היוצרים ולגרירים ופוגעניים.

בגין כך הורשע המערער 1 בעבירות סחיטה ונסיין סחיטה.

לא רק הפקח זכה לנחת לשונם של המערערים (והפעם מדבר בשני המערערים), גם ראש המועצה הוכנס לתמונה.

המערערים שנייהם נכנסו לישיבת המועצה כאשר מערער 1 חמוש באקדח והודיעו לראש המועצה כי "دم ישפר פה, ואף אחד לא יחרוס את הנכס הזה".

אישור נוסף בפרק זה עניינו התנהלות דומה של מערער 1 כלפי מתلون נוסף על רקע רצונו לגבות חוב בגין שיקים שלא נפרעו. גם הפעם השמייע המערער 1 כלפי המתلون אiomים על חייו, לצד התבטאות וולגרית ופוגענית.

בנוסף הורשע מערער 1 בשתי עבירות של שיבוש מהלכי משפט. לצורך הרשעה זו עשה בית המשפט שימוש בסעיף 184 לחסד"פ. הכוח כי בעת מעצרו, לאחר הגשת כתב האישום, פנה המערער לעדי תביעה ושוחח עימם לפני או אחרי עדותם בבית המשפט.

מדובר בשיבוש מובהק של מהלכי משפט, שעל כן ראה בית המשפט להרשיע בעבירה זו, גם שלא ייחסה לumarur בכתב האישום. בשורה התחתונה הורשעו המערערים בכל העבירות שייחסו להם, למעט העבירות שייחסו למערער 1 בפרק השלישי באישום השני.

גזר הדין

בדומה להכרעת הדין, גם גזר הדין מפורט ומנווק ומתייחס לכל היבטים הרלוונטיים. בין היתר טען הסניגור כי בית המשפט התעלם מהיבטים מסוימים שהיו עשויים לפעול לטובת המערערים, ולא היא. ניתן כנובן לחלק על קביעותיו ומסקנותיו של בית המשפט על המשקל שנtan לשיקול זה או אחר ו"תרגוםמו" לשנות מסר או גובה הקנס. אולם, לא מצאנו ממש בטענה כי בית המשפט התעלם משיקולים רלוונטיים.

אליה קביעותיו המרכזיות של בית משפט קמא בגזר דין:

א. מדובר בהפצה מגמתית של 300 חשבונות (מספר החשבונות נקבע על ידי בית המשפט כממצא בעקבות שמיעת הראיות). הפצת החשבונות השתרעה על פני תקופה של כ- 6 שנים, והסתימה רק כאשר נתפסו בכף.

המערערים סייעו לאחרים להשתמט ממס והשմיטו "סקומי כסף אדים" מפקיד השומה ומנהל מע"מ.

בהתנהלותם של המערערים גלו מה "התנערות שורשית וחזופה" מהוראות דיני המס. התנערות באהידי ביטוי בכל אורך הדרך. כך למשל התعلמו המערערים גם מהתראותיו של רואה החשבון שלהם כי עליהם לנוהל ספרים, ולא ניהלו ספרים כלל, צויף כרטיס לקוח על ידי מערער 2, אף הוא ביטוי לcker, וזאת בנוסף לעצם הפצת החשבונות הפליקטיביות, נכי מס תשומות, ובאופן כללי ביצוע כל העבירות בהן הורשו.

לענין החשבונות הפליקטיביות המתייחס בית המשפט להבנה שבין חשבונות זרות לחשבונות "פליקטיביות קלאסיות". "אליה גם אלה פסולות". כדי להסביר נושא זה מן הפרק נאמר כי גזה"ד משקלל גם אבחנה זו. ביום"ש קמא קבוע כי אין מקום להקללה "משמעותית" בעונש בשל היבט זה וקבעה זו מקובלת עליינו.

.ב. לענין הבדיקה בין שני המערערים:

ככל, כל העבירות בוצעו בצוותא על ידי שני המערערים. בית המשפט דחה את הצגת המערער 2 כאדם "רפה שכל שאין יודע מה הוא שח".

המערער 2 היה "חלק אינטגרלי מהמעריך" ובודיעבד פעל להשגת הסדר טיעון, מהלך המצביע על יכולותיו. יחד עם זאת, "נתן הטוון", האיש הדומיננטי, היה מערער 1 ולכך השלכה על קביעת המתחמים באשר לכל אחד מהשניים, ומילא על הענישה הקונקרטית.

.ג. באשר למתחם:

הדרך הרואה אליבא דביה בית משפט קמא היא "לקבוע מתחם ענישה אחד לפרשת עבירות המס" כפי שהיא באהה לידי ביטוי בששת הפרקים הראשונים של כתוב האישום. מתחם נוסף קבוע לעבירות פרק השבעי (סחיטה באזומים ושיבוש מהלכי משפט).

לענין עבירות המס - מדיניות הענישה כפי שהיא משתקפת מהפסיקה שהוגשה מצביע על כך שהעונש ההולם הוא עונש מאסר ממושך לרצוי בפועל, ולצדו רכיבים עונשיים נוספים, ביניהם קנס ממשמעות.

לענין עבירות הסחיטה והשיבוש - המערערים התגלו "כטיפוסים אימתניים, זורי פחד ואיימה, אשר אינם מהססים להשיג את מボוקשם... בדרך איום".

"חומרת העבירות, לרבות עבירות השיבוש (לגביו מערער 1) מחייבת ענישה משמעותית אשר תעביר מסר הולם ומרתיע".

.ד. המתחמים שנקבעו הם כדלקמן:

באשר למערער 1 בגין עבירות המס: 5 שנות מאסר ברף התחתון ועד 9 שנים ברף העליון. לכך יctrarף

कנס הנע בין 2 - 4 מיליון ₪. לאלה יתווסף גם מאסרים על תנאי.

בגין עבירות הסחיטה: מאסר הנע בין 20 - 40 חודשים.

בגין עבירות השיבוש: בין 6 חודשים מאסר על תנאי ועד 7 חודשים מאסר בפועל ברף העליון.

באשר לערער 2:

בגין עבירות המס: 4 - 8 שנות מאסר, ב策וף מאסר על תנאי.

कנס הנע בין 500,000 ₪- 1,000,000 ₪.

בגין עבירות הסחיטה: 3 חודשים מאסר על תנאי ועד 4 חודשים מאסר בפועל.

9. מיקום המערערים במתחמים שנקבעו:

בפני בית משפט קמא נפרשו נתוני האישים של כל אחד מהמערערים ונשמעו גם עדים לעניין העונש.

באשר לערער 1: המערער הואabin 60 וזה לו הסתמכותו הראשונה עם החוק. משפחתו עברה טרגדיה כאשר בנו נספה בתאונת דרכים. יחד עם זאת, מדובר בניי ש"מ סיבות של בצע כסף ושכرون הכוח והשליטה שלח ידו במרמה ובכחש". המערערים שנייהם לא הסירו את המחדל חרף הכרזת סניגורם לאורך המשפט פעמיים רבים, כי ברצונם לעשות זאת. התקיק כלו התנהל תוך פרק זמן סביר שעל כן, אין בזמן שחלף ממשמעות עונשית.

בשורות התחרתונה מיקם בית המשפט את ערער 1 בربע העליון של המתחם שנקבע על ידו. בגין עבירות המס הוטלו עליו 8 שנות מאסר.

בגין עבירות הסחיטה - 20 חודשים מאסר בפועל. בגין עבירות השיבוש - 10 חודשים מאסר בפועל.

העונשים ירצו חלקם בחופף וחלקם במצבבר. סך הכל ירצה המערער 9 שנות מאסר בפועל, אליו מצטרפים מאסרים על תנאי לתקופות שונות, בהתאם לעבירות שמדובר בהן.

הकנס הוועמד על 2 מיליון ₪ או שנתיים מאסר תמורתו.

10. באשר לערער 2: אף הוא נעדר הרשעות קודמות, והוא מטפל בשני ילדים אוטיסטיים. יחד עם זאת, מדובר בניי שלא הביע כל חרטה, והמשיך לטעון כי לא ביצע כל עבירה. כפועל וכך, ממכלול הנסיבות, סבירה כי השופט קמא כי יש מקום אותו בשליש העליון של המתחם והטילה עליו את העונשים הבאים:

בגין עבירות המס - 6 שנות מאסר.

בגין עבירות הסחיטה - 10 חודשים מאסר בפועל. לכך הцентрפו מאסרים על תנאי וכן קנס בסך 800,000 ₪ או 7 חודשים מאסר תMORETO.

עונשי המאסר ירוצו חלוקם במצטבר וחלוקם בחופף, כך שטר הכל ירצה 7 חודשים מאסר.

עיר, כי כדי שניתן לראות בתהילך ישום המתחמים לכלל הענישה הספרטטיבית, ביחס לשני המערערים, נפלה שגגה מעם בית משפט כאמור באשר לכל אחד מהמערערים.

באשר למעערר 1: המתחם לענין השיבוש, אליבא דביה בית משפט כאמור, נע בין מאסר על תנאי ל- 7 חודשים. למרות זאת הוטלו על המערער 10 חודשים מאסר בפועל בגין עבירה זו, מבל' שבית המשפט ציין כי הוא סופה מתחם הענישה שנקבע על ידו מטעם זה או אחר.

באשר למעערר 2: המתחם לענין עבירות הסחיטה שנקבע על ידי בית המשפט כאמור נע בין מאסר על תנאי ל- 4 חודשים מאסר. למרות זאת הוטלו עליו 10 חודשים מאסר בפועל בגין עבירות אלה, גם הפעם ללא התייחסות לסתיה מתחם הענישה.

יחד עם זאת, בהינתן העובדה שבסופו של יום קבע בית המשפט כי תקופות המאסר בגין העבירות השונות ירוצו בחלוקת בחופף זו לזה, לא ניתן לכמת את משקל הטעות לכל אמירה אופרטיבית.

השתלשלות דין-דינית

11. מילימ ספורות על השתלשלות הדברים במהלך שמיית הערעור:

מלכתחילה הוגש הערעור הן באשר להכרעת הדין והן באשר לגור הדין. כדי שניתן לצפות ולהבין, חלק הארי של הودעת הערעור המפורטת התייחס להכרעת הדין.

לאחר שעות ארוכות של דין שבהן נבחנו בקפידה טענות המערערים, המלכנו למערערים לחזור בהם מהערעור לענין הכרעת הדין. המלכנו התקבלה והמערערים חזרו בהם מהערעור על הכרעת הדין (ראה פרוטוקול והחלטה מיום 16.2.18).

באותה ישיבה המלכנו בפני הצדדים להגיע לכל הסכמה בדבר הסכם שיהווה הסרת מחדל, ודחינו את הדיון לישיבה נוספת כדי לאפשר למערערים להסיר את המחדל.

למרבית הצער, בסופו של יום לא קרה מاءום בנושא זה, כדי שיובחר בהמשך. עוד אנו רואים לציין בקצרה בגדיר פיסקה זו, כי המערערים שהו תקופה ארוכה במעט במהלך במהלך שמיית הריאות, ושוחררו בערבויות סמוך לפני מתן הכרעת הדין (שניתנה ביום 15.4.12), מערער 1 ביום 14.12.15 ומערער 2 ביום 15.2.15.

הଉערוער

.12. לטענת הסגנורים: בית משפט קמא הטיל על המערערים "עונש לא מידתי החורג מכל עונש שניית בעבר במקרים דומים". גזר הדין מאיין את כל רוחו ומהותו של תיקן 113... הוא בניגוד לערכ השוויון... ותוך קיפוח ואפליה של המערערים" (סעיף 2 להודעת הערעור).

הטענה בהקשר זה מתייחסת הן לקביעת המתחמים והן למיקום המערערים בתחום המתחמים. לעניין המתחם: בית המשפט קבע "מתחם חמוץ ללא כל בסיס וללא הנמקה" (סעיף 16 להודעת הערעור). הסגנורים הפנו לפסקי דין בעבירות דומות בהיקפים גדולים מלאה שנקבעו כמשמעותם זה, בהם נקבעו מתחמים נמוכים באופן ניכר, ומילא הענישה הקונקרטית אינה מתקרבת לענישה הנוכחי.

הסתiya ממדיניות הענישה הנוגגת, כרכיב מרכזי בקביעת המתחם מצדיקה, לדעת הסגנoria, התערבות בענישה.

נקדים ונאמר כי בנושא זה, קרי הסטייה ממדיניות הענישה הנוגגת, דעתנו היא כי יש ממש בטיעוני הסגנoria ומתעם זה, לצד טעמים אחרים, ראוי לנכון להתערב בענישה, כפי שיווהר בהמשך.

.13. לצד הטיעון בדבר הסטייה המסייעת ממדיניות הענישה הנוגגת, העלו הסגנורים את ההשגות הבאות:

א. כל טובות ההנחה שקיבלו המערערים מסתכם ב- 13 מיליון ₪, שכן הם לא עשו שימוש בעצם בחשבונות... בחישוב מס נפרד של כל אחד מהם ימצא כי חובת המס של כל אחד מסתכמה ב- 2 - 3 מיליון ₪" (סע' 19 ב' להודעת הערעור).

ובאותו הקשר: במשדי המערערים לא מצוי מרכיב של הונאת מע"מ, שכן המערערים "לא קייזו את המע"מ וכי שעשה זאת הוא מקבל החשבונות" (סעיף 13 להודעת הערעור).

יחד עם זאת, מצינים הסגנורים בנסיבות אחת (באוטו סעיף של הودעת הערעור) "המערערים הורשוฯ בכך שלא דיווחו לשאלות הנמס על عملות שקיבלו בסך של כ- 13 מיליון ₪".

עיר כבר בשלב זה כי לא ברור כיצד מתישבים שני חלקו אותו סעיף זה עם זה. אם העלימו המערערים הכנסה של 13 מיליון ₪, ככל אין בהעלה זו בפני עצמה משום הונאת מע"מ? נשוב לנושא זה בהרבה, במיוחד בהקשר של הסרת המחדל שתפסה נפח נכבד בטיעוני של עו"ד בן שחר.

ב. בית משפט קמא ציין בגזר הדין כי יש הבחנה "בין חשבונית זרה לבין הפיקטיבית והיא ראויה להיליך בחשבון". בפועל - לא תרגם אמרה זו לכל מעשה בענישה שהטיל (סעיף 19 להודעת הערעור).

ג. באשר למיקום המערערים בתחום המתחם: הטענה היא כי בית המשפט "לא התייחס כלל לנסיבות האישיות של המערערים" (סעיף 20 להודעת הערעור). הודעת הערעור מפנה לנסיבות

האישיות שהוזכרו לעיל (ראה פיסקה ה'). בוגדר נסיבות נוספות מפניה הסגנoriaה גם לכך שלמערער 1 נכדה הסובלת ממחלה קשה והוא מסיע בגידולה, אשתו נכה, והוא עצמו סובל מסכנת ההולכת ומחמירה.

באשר למערער 2, ההפנייה בראש פרק זה היא לכך שהוא מגדל שני ילדים אוטיסטיים. באשר לשני המערערים, יש לשוקל, מעבר למה שעשה בית משפט קמא, את העובדה שהיא במעצר לארך רובה של התקופה שבה התנהל ההליך בבית משפט קמא.

הסגנורים מושגים גם על גובה הקנסות. בשל גובהם של הקנסות - אין מדובר בענישה כלכלית אלא בתוספת לתקופת המאסר. המערערים לא יכולים לעמוד בתשלום הקנסות ומשכך יאלצו לרצות את תקופות המאסר שנקבעו חלף הכנס, לצורך לתקופות המאסר שהוטלו עליהם בגין הדיון. גם בנושא זה הטענה היא כי בית המשפט חריג באופן קיצוני ממדייניות הענישה הנוגגת, תוך הפניה לפסיקה רלוונטית.

14. כפי שצויין לעיל, מצאנו לנכון, לפני מתן פסק דיןנו, לאפשר למערערים להסיר את המחדל או חילקו לפחות, לשם נדחה הדיון פעמיים, כאשר הישיבה האחרונה התקיימה ביום 31.10.16. נציג Ci בישיבת יום 4.4.16 הודיעו הסגנורים בין היתר: "אנחנו מוכנים גם היום להחזיר **13 מיליון ₪ מהכסף שלנו... הכספי הוא מהמזומנים שנטפסו ונמצאו בקופה המדינה...**" (עמ' 33 שורה 30 וכן עמ' 34 שורה 29).

בישיבת יום 31.10.16 השתנהה נימת הדברים. הדגש הושם על כך שהמערערים הסירו למעשה את המחדל. בלשונו של עוזי בן שחר: "**אני באתי בהסרת המחדל ושילמתי את כל החוב. איך אני מבין את הסרת המחדל? הם מסתכלים על זה כקס נסף. אצלם הסרת המחדל זה הסרת החוב למدينة... لكن אני שילמתי את כל החוב שלי.**".

ובאשר לתשובות הפייקטיביות שבנכיוון הורשו המערערים: "... אין כאן היבט כלכלי... הוא לא השתמש בתשומות אלה ולכן אין פה היבט כלכלי".

כאמור גורפת - נאמר כי איןנו מקבלים את הטיעון על כל רבדי. קביעתנו היא כי אין הסרת מחדל. יש היבט כלכלי לצד היבטים פליליים מובהקים בכל נושא התשובות הפייקטיביות ונדון בהם להלן.

דין והכרעה

15. על עבירות המסים - כלכל, והחשבוניות הפייקטיביות בפרט:

מה ניתן לומר ולהגדש בנושא ממשמעות של עבירות המס על כל שלוחותיה שלא נאמר, ולא נложен בפסקה עד אין סוף.

בית משפט קמא התייחס בהרבה לנושא זה, וציין, בין היתר, כי גրיעת הכספי המסייעת מהקופה הציבורית פגעה באופן קשה ברכינול המונח בסיסם של דיני המס. יש במקרים של חסלה חמורה על המשק בכלל, על פוטנציאלי מימון הציבור וממלאת על המרכיב החברתי, לצד הפגיעה בערכי השוויון.

לדברים אלה אנו מצטרפים במלואם, וניתן להוסיף עליהם עוד כמה וכנה. איןנו מפריזים אם נאמר כי קיומה של מדינה מתוקנת מותנה, בין היתר, בכך שאזרחה ישאו באופן שוווני והוגן בנטול המסים השונים המוטלים עליהם. חלק נכבד מתקציב המדינה מושתת על המסים שהוא גובה.

ככל, אין לנו כמעט אזרח שאינו ואינו מתלוון על נטל המס שמכביד עליו, ובכל זאת הוא נשא בו, בין אם בהבנה ובין אם בחיקת שניים.

מרמה והשתמטות מסיבית ושיטתיות שגורעת מיליון מאוצר המדינה, פוגעת על כן לא רק בבסיס הכלכלי של תקציב המדינה אלא גם בכל אחד ואחד מיחדי הציבור פגעה כלכלית, כמו גם תחושת פגעה אישית על כך שביעוד הוא מתאים לשלם, יש מי ש"חוגג" על חשבונו, קרי העברי שבדרכיו מרמה אינה משלם.

בתיק הנוכחי מדובר בסוגים שונים של עבירות המס - בראש הfirme החשבוניות הפיקטיביות אולם חלק מפרק כתוב האישום מתעדים גם עבירות אחרות. סך הכל הרשם הוא שהמערערים לא בחלו בכל דרך שתמכו מהם את הצורך לשלם מסים, הם ואחרים שהסתיעו בהם, כדי להונאות את רשות המס.

.16. מעט על החשבוניות הפיקטיביות:

אין דבר קשה יותר (בתחום עבירות המס) ומאס יותר מאשר החשבוניות הפיקטיביות. לא בצד הוגדרו בפסקה "כabi אבות הטומאה" (בתחום זה) (ע"פ (ת"א) 70637/99 מדינת ישראל נ' אברהם, (18.8.1999). קל מאד להוציא חשבוניות פיקטיביות. כל מה שדרוש הוא מדפסת, רצון ונוכנות לביצוע עבירות. הא ותו לא. בע"פ 3151/13 **עבדאללה נ' מדינת ישראל**, (27.2.2014) אמר ביהם"ש העליון מפי כב' הש' ג'ובראן כדלקמן:

"**יצור החשבוניות הפיקטיביות והפצת התנהל במשך תקופה ממושכת והיה בדרך חיים המכנית בנסיבות מסוימות. העבירה של הפצת חשבוניות פיקטיביות היא חמורה ביותר מאשר מדובר בעבירות מסוימת. בע"פ (ת"א) 70637/99 מדינת ישראל נ' אברהם [פורסמו ב公报] (18.8.1999) ציין בית המשפט כי:**

"**הUBEIRA של הפצת חשבוניות פיקטיביות היא אבי אבות הטומאה כמשמעותו בעבירות מסוימת. לא סתום השתמטות מסוימת, לא התמקמות מרישום, מדיווח או מתשולם, אלא יצירה ישמאית של חשבוניות פיקטיביות שמחטיות גם את מי שמייצר אותן ולא פחות מכך את מי שמשתמש בהן".**

היקף פעילותם של המערערים בתיק הנוכחי מהווה ראייה חזותכת, לע"מ הבלתי נסבלת" של הוצאה. לאורך תקופה ארוכה של כ- 6 שנים פיזרו המערערים כ- 300 חשבוניות שהיקפן הכולן עמד, כפי שנקבע על ידי בית משפט קמא, על כ- 83 מיליון ל"נ.

העובדת שהמערערים הרשו לעצםם להפיץ חשבונות בסכומי עתק לאורך כל אותה תקופה, חוסר חשש כי יתפסו, ממחישה ו מבחירה את הגדרת החשבונות הפיקטיביות כ"אבי אבות הטומאה" כאמור. קל מאד ליצראן ולהפיצון, קשה מאד לחושף ולגלות את קיומן. בדרך כלל הגליוי הוא אגב חקירה בנושאים אחרים, או חקירה ייעודית, כאשר מתעורר חשד חקירה מסווג זה מطبع הדברים מצריכה משאבים רבים, וגורעת אף היא מכיספי הציבור.

החשבונות הפיקטיביות הוגדרו לא פעם כמצת מדינה ואף זאת פועל וכך של הקלות שביצורן והפיצתן, ובמיוחדמשמעותן כפי שהיא נתפסת על ידי המבצעים. לרוע המזל, גם אזרח הרואה עצמו כאזרח נורטטיבי שלא עלה בעדתו לפגוע ברכוש חברו, ירצה לעצמו להיגרר להפצת החשבונות. שחררי לכואורה אישינו נפגע: המוציא זוכה לשכר על פועלו "המברוך". המquiz משתמש בהן ומצמצם או מאיין את חובותיו לרשויות המס וכולם "נהנים".

כאמור, הגוף היחיד שניזוק, הוא אותו גוף ערטיילאי שנקרא מדינת ישראל. אזרחים שמוכנים לחרף את נפשם ולהתגייס ללחימה אם יהיה צורך בכך, כדי להגן על המדינה, אינם רואים כל פסול בגנבה ושירה בוטה, חצופה ומפורשת מהמדינה בעזרת החשבונות הפיקטיביות.

היבט מיוחד של חומרה הגלום בחשבונות הפיקטיביות הוא בשיתוף הפעולה בין מנפיקי החשבונות לבין המquizים. מנפיק החשבונות חוטא ומחטיא. אין בכך כדי לגרוע מחלקם העברייני של המquizים, ואין ספק שמדובר במקרה של הפעולות. אולם ככל שמדובר במנפיק החשבונות, עצם העובדה שהוא קשור קשר עם אחר, יוצר לעצמו "קלינטוריה" לחשבונות המפוברקות ומאפשר לאחרים להשתמט באמצעות מרמה מתשלום מס, מוסיפה כאמור נדבר של חומרה.

בזכיר כי הפרק הראשון נכתב האישום שענינו עבירות על סע' 117(ב2)3 לחוק מע"מ מונה לא פחות מ- 15 אישומים, כאשר כל אישום מתייחס ל"מquiz" אחר.

הפרק השני מתייחס לאותן חשבונות, הפעם בהיבט של עבירות על סע' 220(5) לפקודת מס הכנסת. למדרג, כי הפצת החשבונות פוגעת בגביית המסים על סוגיהם השונים, כאשר כל פגיעה עומדת על רגילה העצמאית - הפגיעה שענינה אי תשלום המע"מ, והפגיעה שענינה אי תשלום מס הכנסת.

.17 עבירות המס הנוספות אותן ביצעו המערערים:

התנהלות המערערים בכל הקשור לרשויות המס משקפת חוסר מעוזרים מוחלט. הפרקים הנוספים, שב מרבית העבירות בהן הורשעו המערערים, מתעדים התנהלות עברייןית מובהקת בכל הקשור לניהול ספריהן של החברות 3 - 5 בידי המערערים.

לא רק חשבונות פיקטיביות הנפיקו המערערים אלא גם דוחות סטטיטיים וכוזבים באמצעות ניכו מס תשומות, שלא התבפס על נתונים מעשיים כלשהם, כלשהו של בית משפט כמו בגור הדין: "... הם הכינו פנקסי חשבונות

כוחם והמשמעות מתוך זו "חות שנתיים שהוגשו בשם החברות למס הכנסה" (עמ' 5 לגזר הדין).

איןנו רואים להמשיך ולפרט את העבריות: אי ניהול ספרי חשבונות, העלמת מסמכים ועוד. גם אם החשבוניות הפיקטיביות הן אבוי אבות הטומאה, גלומה "טומאה" רובה בתנהלות הכללת.

המערערים "חגגו" על חשבון רשות המס, ובמלים אחרות, על חשבון משלם המס הישראלי.

התנהלותם המרמפית השיטית כפי שהיא מתבטאת בгиון בעבריות המס שביצעו, יש בה בפני עצמה כדי להוסיף נופך מיוחד של חומרה, נופך שאין נושא רק על היקף הסכומים שמדובר בהם גם שלヒקף הסכומים כМОון משמעות של ממש.

קביעת מתחם בעבריות המס לעניין המאסר בפועל

18. בהתבסס על חומרתן של עבריות המס בהן הורשעו המערערים בתיק הנוכחי, היקפן, העובדה שמדובר בכ- 300 Chשבוניות שהיקפן הכללי עומד על - 83 מיליון ₪, אורך התקופה שמדובר בה, וכל שאר המרכיבים שפורטו לעיל, העמיד כאמור בית המשפט את המתחם על מנת שבין 5 עד 9 שנים מאסר לערער 1 ו- 4 עד 8 שנים מאסר לערער 2.

כפי שצין לעיל, טענתם המרכזיית של המערערים לעניין המתחם היא כי בית המשפט סטה סטיה ניכרת מדיניות הענישה הנורגת. אין אח ורע למתחמים שנקבעו על ידי בית משפט קמא "בית המשפט לא מצא לנכון לבסס את מתחם הענישה שנקבע על ידו... באותה מידה יכול היה בית המשפט לנקוב בכל מספר שהוא מבלי שלקביעה זו יש בסיס או קשר לפסיקה דומה.

הסנגורים קובלים על כך שבית המשפט מطلبת פסיקה שהוגשה לו על ידי הסנגוריה ואשר כללה מספר רב של פסקי דין. פסקי הדין שהובאו וצוטטו התייחסו לאותן עבירות בהיקפים גדולים בהרבה, ועדין העונשים והמתחמים שנקבעו אינם מתקדמים למתחם בתיק הנוכחי.

במיוחד הושם דגש על ת"פ 11-03-38119 מדינת ישראל נ' בראנס (24.12.2013) נידון בבית משפט השלום בבאר שבע. בראנס הורשע ב-11,686 עבירות במסגרת 18 אישומים כאשר סכום המע"מ נובע מן העבירות עומד על כ-000,000,000 ₪, ולענין מס הכנסה היקפן הכספי של העבירות עומד על 381,422,605 ₪. בסופו של דבר נגזרו עליו 11 שנות מאסר. על שותפו באותה פרשה, עוזן, שהורשע בהפקת 655 Chsavoniyot פיקטיביות, שהמע"מ העולה מהן עומד על כ-000,000,000 ₪ ומס הכנסה של כ-000,000,000 ₪, חוטלו 6 שנות מאסר.

בית המשפט המחויז שדן בערעורו של בראנס הפחית 18 חודשים ממאסרו, כך שמספר הכל לעליו לרצות 9 שנים ו- 6 חודשים. על עוזן הוטלו בערעור 5 שנות מאסר. בעניינו של ברנס הוגשה בקשה לרע"פ לבית המשפט העליון

שנדחתה.

כדי להשלים את התמונה: על הנאשם השלישי באותו פרשה, דוד שבת, שהורשע בביצוע 1,500 עבירות מס, נגזרו בבית משפט קמא 8 שנות מאסר. בית המשפט המ徇ז קיבל את ערעוורו על גזר הדין והעמיד את המאסר על 6.5 שנים. בקשה לערע"פ בבית המשפט העליון נדחתה כך שהעונש נותר 6.5 שנים.

את ההשוואה, כך לטענת הסגנורים, יש לעשות בהתייחס לעונשה שהוטלה על עוזן. כאמור, גם לגבי מדובר במספר כפול יותר של חשבונות בהשוואה לערעור 1 והעונשה לגבי הועמדה על 5 שנות מאסר.

עוד מפנים הסגנורים לת"פ 21218-07-13 **מדינת ישראל נ' שפק** (8.9.2014), שנדון בבית המשפט המ徇ז בתל אביב. באותה פרשה מדובר בנאים שהורשעו במספר חשבונות כפול יותר בהשוואה לפרישה הנוכחית. בית המשפט הטיל 58, 68 ו- 54 חודשים מאסר. בפועל, העונשה הייתה אף פחות מכך, משום שהתיק הסתיים בהסדר טיעון. הסגנoriaה מפנה לפסיקה נוספת, שהתמונה העולה ממנה מסתכמת באמירה שבית המשפט הتعلمقلיל מהקריטריון שענינו מדיניות העונשה הנהוגת.

כפי שניתן לצפות, גם המדינה הגישה רשות אסמכתאות. מבין פסקי הדין שהוזכרו על ידי המדינה אנו רואים להתייחס לע"פ 3336/12 **גבrial רבי נ' מדינת ישראל** (18.7.2013) (להלן: "פרשת רבי"). גם שם מדובר בעבירות דומות, בהיקפים דומים. בית המשפט המ徇ז הטיל 8 שנות מאסר, וראכאת הערעור התערבה והעמידה את תקופת המאסר על 7 שנים.

המדינה טענה כי אין מקום להשוואה בין התוצאה העונשית בפרשת רבי לבין התוצאה כאן, שכן הנימוק העיקרי להתערבותה של ערכאת הערעור שם היה חלוף הזמן, נימוק שאינו קיים בענינו.

אינו סביר שニימוק זה מאיין את הרלוונטיות של פסק הדין לעניינו. בית משפט קמא אמן סבר כי העובדה שמייעת ההוראות התנהלה "בקצב משבע רצון" מצביעה על כך שאין "זמן שלף משמעות". עדין אנו מצאים בשליה 2016 ותחילה "הensus העברייני" כהגדתו של בית משפט קמא, בשנת 2007. לפיכך, העונש שנקבע בפרשת רבי, המשקל גם את חלוף הזמן - רלוונטי גם לעניינו.

ב מרבית האסמכתאות הנוספות שהובאו על ידי המדינה, מדובר בעונשה שאינה עולה על 6 שנות מאסר. כך למשל לת"פ 989-06-09 **מדינת ישראל נ' פוראל השקעות בע"מ** (20.12.2012) שהרשעה בו הייתה בעבירות דומות, כאשר סכום החשבונות הכווצות עמד על 101 מיליון ₪, המע"מ על 14 מיליון ₪ ולכך הctrפה גם עבירה של גנבה מעביד. כאמור, תקופת המאסר בפועל שהוטלה על הנאשם באותו תיק עמדה על 6 שנים.

אינו רואים להמשיך ולהפנות. די לנו כאמור, בתמונה הכוללת באשר למדיניות העונשה הנהוגת, המשתקפת גם מהטבלה שהוגשה על ידי המדינה, שאינה עולה בקנה אחד עם המתחם שנקבע על ידי בית משפט קמא.

20. מדיניות העונשה הנוגגת - היא רק אחד הקритריונים לקביעת מתחם העונשה "... **מלשון החוק עליה בבירור כי מדיניות העונשה הנוגגה כלפי עבירה מסוימת הוא רק שיקול אחד בקביעת מתחם העונש" (ע"פ 1903/13 **עיאשה נ' מדינת ישראל**, עמ' 7 (14.7.13)).**

וכן: "... אין לטעות ולזהות בין מתחם העונש ההולם לבין טווח העונשה הנוגגו, מדובר בנסיבות שונות" (ע"פ 1323/13 **רף חסן נ' מדינת ישראל** (5.6.2013)).

אכן כך, מדיניות העונשה הנוגגת אינה חזות הכל. מתחם העונשה אמור לשקוף קритריונים נוספים שכולם יחד מותנים ביטוי לעקרון הילימה. המתחם, כמו גם העונשה שבאה בעקבותיו, צריכים לשקוף את הנគן והראוי למעשה העבירה בנסיבות.

21. יחד עם זאת, סטייה משמעותית ממדיניות העונשה הנוגגת הוכרה זה מכבר מצדיקה במקרים המתאים את התערבות ערכתה הערעו. תיקון 113 לחוק העונשין נועד, בין היתר, להביא ל"האחדת" העונשה, למנוע מצב שבו בשני אולמות שבהם ידונו תיקים דומים, תתקבל תוצאה עונשית שונה מכך.

סטייה של ממש ממדיניות העונשה הנוגגת עלולה להביא לתוצאה זו, שעל כן כאמור, ערכתה הערעו יכול ותעורר בשל נימוק זה. כך למשל בע"פ 8144/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (4.3.2015) אמר בית המשפט (מפני כב' השופט ע' פוגלמן): "לך יש להוסיף כי בחינת רמת העונשה... בנסיבות הדומות לנسبות המקרא ש לפנינו מלמדת כי בית המשפט סטה ממדיניות העונשה הנוגגת..." (הדגשה אינה במקור).

וכפועל יוצא לכך: "... גם שכלל נקוט עימנו כי לא בנקול תעורר ערכתה הערעו בעונש שגורה הערכאה הדינונית, ישום מכלול שיקולי העונשה הביאני לתוצאה שלפיה יש מקום להפחית במידת מה בעונשו של המערער בשים לב לסתיה ממדיניות העונשה הנוגגת...".

אמירה של בית המשפט העליון כי סטייה ממדיניות העונשה יכולה ותביא להתערבות בעונשה, כמוות אמיירה כי היא אפשרת ההתערבות במתחם העונשה, שהרי כפי שצווין לעיל, סע' 04(g)(א) לחוק העונשין מורה כי קביעת **מתחם העונשה** תעשה בהתחשב "...בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, ממדיניות העונשה הנוגגה..." דהיינו - **המתחם** הוא שמוכתב בין היתר ממדיניות העונשה.

הදעת נותנת כי שינוי המתחם יביא גם לשינוי בתוצאה הסופית, גם שיתכונו מקרים בהם תהיה ההתערבות במתחם ועדין התוצאה הסופית תישאר בעינה, בהיותה הולמת גם את המתחם החדש שנקבע.

22. בעניינו: סקירת הפסיקה שהובאה על ידי שני הצדדים הביאה אותנו לכל מסקנה כי יש ממש בהשגות הסגנוגריה על המתחם שנקבע, ככל שהוא פונקציה של קритריון מדיניות העונשה הנוגגת. כאשר אנו זוכרים כי סטייה של ממש ממדיניות העונשה הנוגגה מצדיקה ההתערבותה של ערכתה הערעו. אנו מאמצים את העונשה שהוטלה בבית המשפט העליון בפרשת **רבי** וקובעים כי הרף העליון באשר לערער 1 עומד על 7.5 שנים, ואילו הרף התחתון על 4 שנים מסטר. דעתנו היא כי מתחם זה משקלל

נכונה בין חומרת העבירות לבין מכלול השיקולים האחרים המכתיבים את המתחם.

באשר למעערר 2: כל קביעותו של בית משפט קמא באשר למעמדו וחלקו של מעערר 2 בהשוואה לאחיו מעערר 1, מקובלות עליינו ואיןנו רואים לחזור עליהם. המתחם לגביו יעמוד איפוא על 3 - 5 שנות מאסר בגין עבירות המשס.

.23. מיקום המערערים בתוך המתחם (לענין עבירות המשס).

הטענה המרכזית והמובילה של המערערים לענין זה הינה כי למעשה נזק לאוצר המדינה, וכפועל יוצא מכך יש לראות את המערערים כמו שהסירו את המחדל: **"אצלי הסרת מחדל זה החזרה החוב למدينة שילמת יותר מה חוב שלי"** (פרוטוקול ישיבת 31.10.16 עמ' 40).

וכיצד החזר החוב למدينة?

לענין זה הטענה היא כי המקחים שננהנו מהחשבוניות הפיקטיביות החזרו לרשות **מע"מ** את מלא סכום המשס כ- 13 מיליון ₪, עבור החשבוניות הפיקטיביות אותן קייזו, שעל כן לא נגרם נזק כאמור לאוצר המדינה. נזכיר לענין זה כי בישיבת יום 4.4.16 שהתקיימה בפנינו, הצהירו באילו המערערים כי **"אנחנו מוכנים לשלם את המע"מ בסך 13 מיליון ₪ כהסרת מחדל..."** (עמ' 33), הגם שלשיטם מדבר בהחזקה **נוספה** של אותו סכום שאotta מוכנים המערערים לתקן על עצמן: **"אנו מוכנים להחזיר פעם שנייה סכום של 13 מיליון ₪"** (עמ' 34) בהבדל מהסירה ראשונית של המחדל.

אפשרנו למערערים לעמוד בהבטחתם להסיר את המחדל ולשם כך ניתן פרק זמן נוספת, שככל הנראה לא הביב כל תוצאות של ממש.

בישיבה הנוספה מיום 31.10.16 השתנהה נימת הדברים וכימורו, הטענה הייתה כי למעשה אין מחדל. החוב **למע"מ** אינו קיים - **"הוא לא השתמש בתשומות האלה ולכן אין פה היבט כלכלי... שיראו לי שקל אחד שהמדינה ניזוקה או שקיבלו קייזו של התשומות, אני אוריד את הראש"** (עמ' 40). בשורה התחתונה לא הייתהחלוקת על כך שרשויות המשס קיבלו למעלה מ- 4 מיליון ₪ (יש מחלוקת בין הצדדים לגבי הגובה המדויק של הסכום 4.1 כתענת המדינה או 4.9 כתענת הסוגרים) וזאת באמצעות רכוש שנטפס. הא ותו לא. כל סכום נוסף לא הועבר על ידי המערערים.

.24. איןנו מקבלים את טענות המערערים לענין הנזק שנגרם לאוצר המדינה. כל "הكونסטרוקציה" שנבנתה על ידי הסוגרים בהקשר זה אינה נכון ונכונה ואיןה משקפת את העבירות בהן הורשו.

לענין זה מקובלת علينا לחולוטן עדמת המדינה שאליה עיקרייה:

המחלל, המשתקף מהכרעת הדין (שכאמרנו נותרה בעינה) מורכב מ- 3 אדנים:

א. החשבוניות הפלטטיביות שהנפיקו והפיצו המערערים, וקוזזו בספרי המקזינים, ובכך נגרם נזק לאוצר המדינה.

ב. המערערים קיבלו **עמלת** בגין החשבוניות הפלטטיביות. עמלת זו חייבת במס.

ג. המערערים צצ'ר, הגיעו דו"חות כזבים למע"מ בקשר לעסקאות שלהם ודוחות כזבים אלה הביאו לתשלום מס אפסי שאינו משקף את מה שהיה עליהם לשלם. (קיימות גם עבירות נוספות כגון שכר הדירה שבגו מנכדים שבבעלותם ועלוי לא שולם מס אולים איננו רואים להטעכבר עליהם).

סך הכל עומד המחדל היום, לטעת המדינה, על סך של 32 מיליון ₪ וזאת בגין הסכם תשלום על ידי המquizים, והסכום של 4.1 מיליון ₪ תשלום על ידי המערערים.

לדרכו הסכם המדוקן של המחדל אינו חשוב וכי לנו בקבלה הטענה כי הוא עומד היום על למעלה מ- 20 מיליון ₪.

.25

באשר להזרת הסכם על ידי המquizים:

המערערים אינם יכולים להיחס כמי שהסירו את המחדל ממשום שהquizים שילמו. העבירות שהם ביצעו בהקשר זה הן **UBEIROT UZMAIOT**. הם אלה שהנפיקו את החשבוניות הפלטטיביות וכדי **שהם** ייחסו כמי שהסירו את המחדל, הם צריכים לשלם את הסכם.

לא בכדי הצביעו המערערים כפי שצווין לעיל (בישיבת יום 4.16) להציג את החוב "**פעם שנייה**". שמא משום שהם הם מבינים כי תשלום על ידי המquizים אינו יכול להיזקף לזכותם, גם לא באשר לתשלום המע"מ.

על אחת כמה וכמה, לא יכול הסכם להיזקף לזכותם לעניין מס הכנסה.

המערערים קיבלו **עמלת** בגין סכום המע"מ שנגרע כתוצאה מהחשבוניות הפלטטיביות, גם עמלת שהושגה באמצעות מרמה כלפי שליטונות המס - חייבת במס.

הមחדל בנושא זה ודאי לא הוסר בתשלום על ידי המquizים.

אין צורך לומר כי התשומות שנדרכו בין הדוחות הכוונים של החברות (מעעררות 3 - 5) מנוטקות לחלווטין מהquizים ואין להן שום קשר לכך.

השורה התחתונה היא, כי נגרם נזק כלכלי לאוצר המדינה על פי כל אחד מ- 3 האדים דלעיל, והמערערים לא הסירו את המחדל כמעט כמעט כל- 4 - 4.8 מיליון ₪ שהוזכר לעיל.

על עבירות הסחיטה והשיבוש (הפרק השביעי)

26. חוסר המעצורים שבא לידי ביטוי בעבירות המס, עליה מדרגה נוספת בפרק השביעי, עבירת הסחיטה והשיבוש, כל מעורער על פי חלקו.

כל חטא של הפקח (באישור הרាជון בפרק השביעי) הצטמצם בכך שמי לא את תפקידו, דיווח על ביצוע עבודות בניה ללא היתר, מאוחר יותר על ביצוע העבודות בניגוד לצו הפסקה מנהלי, וכן הדבק ומסר עותק של צו ההרישה שהוצאה.

בגין כך זכה ל"הבטחה חגיגית" כי בפעם הבאה יקבל כדור בראשו או שידקו אותו, יאשפזו אותו בבית חולים, ושאר ברכות.

אנשי רשות החוק למיניהם, שוטרים, פקחים ושאר העובדים מבצעים עבודה סיוזיפית, קשה ומתבססת פעמים רבות. הם אינם אמורים להיות חסופים לאיומים ולהתנהגות ברינויית. חוסנה של כל מערכת חוק, מותנה בכך שהעושים במלואה, יוכל לבצע אותה ללא מORA.

בפועל, מי שפועל ללא מORA הם המערערים, כפי שהדבר בא לידי ביטוי באישום השני בפרק השביעי. גם עבריים קשוחים, ספק אם היו מעזים לפעול כפי שפעלו המערערים. להשמע איומים ולגרים, מפורשים וחד משמעיים: **"תגיד לו שיגיע שמה, והפעם יזכיר אותו..."** (אישור 1), להתרץ עם אקדח ולה-Smith איומים בעיצומה של ישיבת המועצה, או להודיע למי שהיה חבר ילדות שלו **"כשאני אתפос אותו אני אציג אותו שתלמוד בפעם הבאה שאיתי לא מתעתקים"** (האישורים הננספים).

בע"פ 728/13 מוחמד עווידה נ' מדינת ישראל (2011.2013) אמר ביהם"ש העליון:

"אין צורך להזכיר מיללים על העבירה של סחיטה באיזומים, אשר נוגדת את הסדר החברתי ומשרת הציבור אוירה של כל דלים גבר. בתיק המשפט מחמירים בענישה בעבירה זו, הן על מנת לחזק את ידי המתلونנים, הן על מנת להרתיע (ע"פ 9489/06, 9553/06, 9577/06abousa נ' מדינת ישראל **(25.10.2007)**[פורסם ב公报] והן "כדי להפגין ולקדם את שאט הנפש אותה מגלה חברה מתוקנת כלפי עבירה זו" (ע"פ 2357/13 3317/13 אל אусם נ' מדינת ישראל **(18.7.2013)**[פורסם ב公报] וכן בע"פ 5145/12 aboaitomer רוש נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] **(2012)** כי "יש ליתן בעבירות אלה משקל רב哉 נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] **(2012)** כי "יש ליתן בעבירות אלה משקל רב לשיקול הרטעה הכללית והפרטנית... פגיעה הרעה של עבירת הסחיטה באיזומים בשלות הגוף והנפש, מחייבת ענישה קשה".

אין לנו אלא להציג לדברים במלואם.

לענינו, מקובלות علينا קביעותיו העקרונית של בית המשפט באשר למשמעות העבירות והנסיבות הספציפיות ה konkretiyot של ההחלטה. כפי שקבע בית המשפט, המערירים שניהם התגלו כ"טיפוסים אימתניים זורי פחד ואימה", שאינם בוחלים בדרך כלל מושמעות בוטה, חד משמעית ומסוכנת בדרך להשגת מטרתם.

הטעון היחיד ששמענו מפי הסגורה באשר לעבירות שבפרק השביעי היא כי **"לגביה עבירות הסחיטה באiom לא הוגשה תלונה במשטרה. היה קצין משטרה שנכח בארוע והוא התיעץ עם מפקד התנהנה בזמן הארע"** (עמ' 44 לישיבת יום 16.10.31).

אין טועון זה כדי להפחית מחומרת העבירות בפרק זה. בכלל, עבירות הסחיטה מתאפיינות בחוסר התלהבות מצד קורבנות העבירה להتلונן, בעיקר בשל החשש מפני מי שהtagלו טיפוסים אימתניים כמו במקרה הנוכחי.

העובדת שהיא במקום קצין משטרה - אינה משנה את התמונה. יהיו שיקולו ושיקולי מפקד התנהנה לעניין אי הגשת תלונה אשר היו - אין בהם כדי לגמד את מכלול האירועים הכלולים בפרק השביעי, לרבות עבירות השיבוש (באשר למערער 1).

באשר לחלוקת האחריות בין המערירים - בית משפט קמא קבוע, כאמור, כי שני המערירים פועלו בצוותא יחד, ודחה את הצעתו של מערער 2 "חסר בינה". יחד עם זאת, קבוע כי מבין שני האחים נזון הטון והדומיננטי היה מערער 1 ולכך ניתן ביטוי במתחמי הענישה ובענישה עצמה.

הסגורה לא העלתה כל נימוק שיש בו כדי להצביע על שגגה שנפלה מעם בית משפט קמא בחלוקת האחריות. לפיכך, כפי שקבעו לעניין עבירות המס, אנו מותרים את החלוקה בעינה. התוצאה המעשית היא כי המתחמים בגין מכלול האישומים בפרק השביעי תישאר בעינה לגבי שני המערירים.

מקום המערירים במתחמים

29.ذكر, ראיינו לנכון להתערב במתחם הענישה בגין העבירות שבפרק 1 - 6 בעיקר בשל סטייה מדיניות הענישה הנוהגת.

שינוי המתחם - מהיבר מطبع הדברים שינוי בתוצאה העונשיות ה konkretiyot.

בנוסף אנו רואים להעניק משקל נוסף מעבר לממה שהעניק בית משפט קמא לנסיבות האישיות, כפי שיפורטו בקצרה להלן:

לשני המערירים זהה הסתמכות הראשונה עם החוק. לروع המזל, את הצעד הראשון במדרון הפלילי צעדו שני המערירים בריגל גסה, המצביע "הmarshim" של עבירות מסוימים אותן עברו - מדובר בעצמו. השילוב בין עבירות המס לעבירות הסחיטה והשבוש מקנה מימד נוסף לעומקה של אותה הסתמכות.

יחד עם זאת, בהתחשב בכך שני המערירים אנשים מבוגרים, מערער 1 בעשור השביעי לחיו, ומערער 2

בעשור השישי, יש משמעות מוגברת לכך שמדובר בעבירות ראשונות.

"כרטיס הביקור" של כל אדם, נקבע לאורך כל שנותו ובבוא יום פקודה - יש לתה ביטוי גם לנורמטיביות באורח חייו עד לנקודת השפל.

בית משפט קמא אכן הזכיר נתון זה, אולם נראה לנו שלא ניתן לו משקל הולם.

נתן נוסף שלו אנו מיחסים חשיבות הינה העובדה שני המערערים ישבו במעצר לאורך היליך המשפטי. המערער 1 מ- 4.2.13 עד 1.12.14 ומערער 2 מ- 4.2.13 עד 15.2.15.

בית משפט קמא הורה על ניכוי תקופות המעצר מתוקופת המאסר שהושטה על המערערים, אולם כמעט ולא התייחס לכך לענין **עצמם קציבותה של תקופת המאסר**.

ניהול היליך שכלל ישיבות רבות, בעוד הנאשימים במעצר, כרוך בסבל נוסף עבור אותם נאשימים. אין דומה מאסר למעצר בהיבטים רבים, במיוחד כשבמהלכו נסיעות רבות לבית המשפט. יש מקום לכימוט מרכיב זה בשקלול הסופי.

עוד אנו סבורים, בניגוד לדעתו של בית משפט קמא, כי יש משקל מסוים מוגבל מאד בהיקפו לחילוף הזמן. בית המשפט סבר כי בהינתן העובדה שההליכים בתיק זה התנהלו בסדרם, ושמיעת התקיק הייתה רקzeitig סביר **"אין לזמן שחילוף משמעות עונשית במקורה זה"**. איננו משיגים על קביעתו של בית משפט קמא באשר לכך שההליכים התנהלו רקzeitig סביר. עדין, התוצאה הסופית היא שאנו מצאים היום בשלבי שנות 2016 ו"המשך העברייני" כהגדרתו של בית משפט קמא החל בשנת 2007. לא לכל הזמן שחילוף אחראים המערערים.

בע"פ 2848/90 **אסא נ' מדינת ישראל** (19.11.1990) אמר בית המשפטعلילון:

"ההרשעה על עבירה לאחר עבור עשר שנים מאז ביצועה - כאשר כל השנים האלה מתנהלים הליכים משפטיים - שמה לעיג ולקלס את המושג של שפיטה, של עשיית צדק ושל עונישה [...]. בית משפט זה כבר פסק לא אחת, כי עינוי דין כגון זה יש בו כדי להשפיע במידה ניכרת על העונש, המושת על הנאשם, עד כדי הימנעות מהטלת מאסר בפועל, אלא אם כן הנאשם הוא אשר גרם לכך [...] וטעם רב יש בכך. מצד אחד, עונש הנitin ברווח זמן מביצוע העבירה מאבד הרבה הרבה הרטעה שלו, ומайдן גיסא - הנאשם כבר נטל חלק לא קטן מעונשו, כאשר חרב הדין התהפהה מעל בראשו - והוא במצב שאינו יודע מה גורלו - במשך תקופה החורגת מכל מידת סבירה; ועוד נימוקים אחרים בכיווץ באלה. נימוקים אלה כוחם יפה, בעיקר ובמיוחד, בעבירות, שאינן נמנעות עם מעשי אלימות והטלת אימה פיסיים כלפי הציבור או עם גריםת סכנה ביטחונית לשלומו".

וראו גם ע"פ 7704/13 מרגולין נ' מדינת ישראל (8.12.2015):

"נאמר בפשתות כי לו היה מקום להטיל על נאשם מספר שנות מאסר בגין תיק מסוים, ומשפטו התארך זמן רב יותר - נכון היה בדוגמא זו, בכלל, لتת משקל מסוים לתקופה, אך לא לסתות באופן מהותי מהעונש המתאים". (ההדגשה אינה במקור).

אנו רואים להזכיר בהקשר זה גם את הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 128 - הבניית שיקול הדעת המשפטי בענישה), התשע"ו 2016 מיום 27.6.16 (להלן "הצעת החוק"). בהצעת החוק מוצע להוסיף את סעיף 40(א) שענינו נסיבות נוספות שאינן הקשורות בביצוע העבירה המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם כדי למנוע עינוי דין. הנסיבות שנמננות בקטגוריה זו כוללות גם את המקרים שבהם "חולף פרק זמן ארוך במיוחד מעת ביצוע העבירה". בדברי ההסבר לתוספת נאמר:

"נסיבה נוספת להצדיק חריגה ממתחם ההולם היא חולוף זמן רב ממועד ביצוע העבירה. ישנו קושי אינגרנטי בעונייתו של אדם בחלוフ שנים רבות מיום ביצוע מעשייו. בפרק זמן ארוך זה מבצע העבירה המשיך בחיו ולבטים, הלכה למשעה, אינו אותו אדם בעל נטיות עבריניות שביצע את העבירה. נוסף על כן, במקרה שבו נמשכים ההליכים המשפטיים שניים או יותר, הימשכות ההליכים עצמה - אם אינה באשמת הנאשם - היא לעיתים בגדיר עינוי דין לנאשם, ומוסיפה לעונשו. על כן, לא יהיה זה הולם להעניש את הנאשם באותה מידת שבה היה ראוי להענישו בסמוך למועד ביצוע העבירה"

מדובר אכן בהצעת חוק שטרם התקבלה, אולם יש מקום להזין לה גם בשלב זה.

סיכום הדברים: יש מקום להתחשבות מוגבלת, שאינה בבחינת "סיטה באופן מהותי מהעונש המתאים".

31. כמו כן, כבית משפט כאמור, אנו נתונים דעתנו לנסיבות האישיות: מחלוקת של מערער 1, מצבה של אשתו, בנו, הסיעע לבתו ומות בנו בתאונת. באשר למערער 2, בגדיר הנסיבות האישיות אנו נתונים דעתנו לכך שהוא מגדל שני ילדים אוטיסטיים. אין צורך לומר כי מאסרו וחוסר יכולתו לסיעע בגידול הילדים יהווה נטל מכבד במיוחד על בת הזוג ועל הילדים. כאמור, בית משפט כאמור נתן דעתו לנסיבות האישיות שנמנו לעיל, עדין אנו סבורים כי יש מקום להתחשבות נוספת.

סוף דבר בנושא תקופת המאסר:

מעערער 1

אנו מעמידים את תקופת המאסר בגין העירות לפי חוק מע"מ ופקודת מס הכנסת על 6 שנים.

תקופת המאסר בגין עבירות הסחיטה ונסיון הסחיטה תשאר בעינה כפי שקבע בית משפט קמא, וכן גם הענישה בגין עבירות השיבוש, אולם ריצוי המאסרים בגין העבירות הללו יהיה בחופף זה לזה, כך שscr הכל בגין העבירות בפרק השבעי, לרבות עבירות השיבוש, ירצה מערער 1 תקופה של 20 חודשים.

תקופה זו תרצה ברובה בחופף לתקופת המאסר בת 6 שנים אותה עליו לרצות בגין עבירות המס scr הכל יהיה על המערער לרצות 6.5 שנים מאסר בפועל. מתוך תקופה זו תנוכה התקופה בה שהה המערער 1 במעטר מיום 4.2.13 עד 1.12.14.

המאסרים על תנאי שהטיל בית משפט קמא ישארו בעינם.

מעערע 2

אנו מעמידים את תקופת המאסר בגין עבירות המס על 4 שנים. תקופת המאסר בגין העבירות בפרק השבעי תשאר בעינה, כפי שקבע בית משפט קמא, דהיינו 10 חודשים.

מתוך תקופה זו 3 חודשים יצטברו למאסר שהוטל עליו בגין עבירות המס והיתרה תרצה בחופף, כך scr הכל יהיה עליו לרצות מאסר של 4 שנים ו- 3 חודשים.

מתוך תקופה זו תנוכה התקופה אותה יש במעטר מיום 4.2.13 ועד 15.2.15.

המאסרים על תנאי שהטיל בית משפט קמא ישארו בעינם.

הקנס

כפי שצוין לעיל, קבע בית המשפט כי מתחם הקנס לגבי מערער 1 נع בין 2 - 4 מיליון ₪ והטיל על מערער זה 4 מיליון ₪ קנס או שתי שנות מאסר תמורה.

באשר למערער 2 המתחם שנקבע נع בין 500,000 ל- 1,000,000 ₪ והקנס הועמד על 800,000 ₪ קנס או 7 חודשים מאסר תמורה.

הסגנoria מלינהمرة על גובה הקנס, כאשר גם כאן ההפנייה היא למדיניות הענישה הנהוגת ממנה חורג בית המשפט באופן בולט המחייב התערבות. המשמעות האמיתית,scr לטענת הסגנoria, היא תוספת לתקופת המאסר ולכך אין מקום.

עיננו באסמכתאות שהוגשו בנושא הקנס ודעתנו היא, כי גם במקרה זה יש ממש בטיעוני הסגנoria באשר לסתיה מדיניות הענישה הנהוגת בקביעת המתחמים והקנסות בעקבותיהם.

אנו קובעים כי המתחם באשר למערער 1 נע בין 1,000,000 ל- 3 מיליון ₪.

יש לשקלל גם את העובדה שהמעערערណון לריצוי תקופת מאסר ארוכה והتوزאה הסופית צריכה להיות מואזנת
עמוד 21

omidatit.

אנו מעמידים איפוא את הקנס שעל המערער 1 לשלם על הרף התחתיו, קרי 1,000,000 ₪ או 10 חודשים מסר תמורה.

באשר לumarur 2, המתחם ינוע בין 200,000 ₪ ל- 800,000 ₪. הקנס יועמד על סך 300,000 ₪ או 3 חודשים מסר תמורה.

יתר רכיבי גזר הדין ישארו בעינם.

ניתן היום, כ"א כסלו תשע"ז, 21 דצמבר 2016, במעמד הצדדים.

אסתר נחליאלי-חיאט,
שופתת

ג'ורג' קרא, שופט
סגן נשיא

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד